

zondag 7 oktober 2018

ZO VADER ZO ZOON?

10 WOORDEN VOOR HET LEVEN (4)

Exodus 20,5-6 // Deuteronomium 5,9-10

“Kniel voor zulke beelden niet neer, vereer ze niet, want Ik, de Heer, uw God, duldt geen andere goden naast Mij. *Voor de schuld van de ouders laat Ik de kinderen boeten, en ook het derde geslacht en het vierde, wanneer ze Mij haten; maar als ze Mij liefhebben en doen wat Ik gebied, bewijs Ik hun mijn liefde tot in het duizendste geslacht.*”

Bijbelgedeelten

Exodus 34,6-7; Numeri 14,18; Numeri 16,31-34; Deuteronomium 7,8-10; Deuteronomium 24,16; Jozua 7,16-26; 2 Koningen 24,1-4; Psalm 30,6; Jeremia 31,29-30; Jeremia 32,18; Ezechiël 18.

Een erfenis van je ouders kun je weigeren. Je zit er niet per se aan vast, maar moet er apart toestemming voor geven. Geldt dat ook voor de ‘geestelijke erfenis’ die ze je nalaten? Wordt het jou aangerekend als je ouders wel of juist niet met God hebben geleefd?

Het slot van het tweede van de Tien woorden lijkt te zeggen dat je als kind vastzit aan de geestelijke erfenis van je ouders: de HEER straft de kinderen vanwege de zonden van de ouders...

Oneerlijk?

De woorden **‘voor de schuld van de ouders laat ik de kinderen boeten, en ook het derde geslacht en het vierde, wanneer ze Mij haten’** staan als slot van het tweede van de Tien Woorden. Het gaat daar over het verbod om de HEER op je eigen manier, met je eigen beeld te dienen. God is zoals Hij is, zoals Hij zich sprekend bekend heeft gemaakt.

Als je Hem niet zó wilt aanvaarden maar Hem op je eigen manier gaat dienen, wijs je Hem af en dien je Hem helemaal niet meer...

Bij juist deze zonde zegt de HEER dat de kinderen zullen boeten voor de zonde van de ouders. Net zo worden deze woorden gebruikt bij de zonde van het gouden kalf (Ex. 34,7) en bij het wantrouwen van Israël dat de HEER hen het beloofde land in zou kunnen brengen (Num. 14,18).

En toch, is dit wel eerlijk? Je mag een kind toch niet verantwoordelijk houden voor de zonden van zijn ouders (of andersom)?! Er staat in Deut. 24,16 iets wat ons als veel eerlijker voorkomt: een kind mag niet gestraft worden vanwege de zonde van zijn ouders.

Persoonlijk - God

Israël mag niet op zijn eigen manier God dienen. Want... de HEER is een **naijverig/jaloers** God (beter vertaald dan het ‘duldt geen andere goden naast Mij’ van de NBV). ‘Naijver’ gebruiken wij eigenlijk niet meer, maar in dat woord zit passie, hartstocht. Het kan iets betekenen als opkomen *voor waar je recht op hebt*. Er zit ook iets in van jaloersheid. De Here lijkt hier wat op een jaloerse echtgenoot. Maar toch ook weer niet helemaal. Want een jaloerse echtgenoot is jaloers *op zijn rivaal*. En de Here richt zich in zijn ‘naijver’, zijn hartstocht op zijn volk. In zijn hartstochtelijke liefde wil de Here Israël helemaal voor zichzelf. Hij kan en wil op geen enkele manier accepteren de liefde van zijn volk met een ander delen. En als Israël een beeld maakt van God of een andere god dient, ontbrandt Gods hartstocht *tegen* zijn volk. Gods toorn is geen kille drift, maar het is zijn gekrenkte, verachte liefde. In Gods toorn zit zijn liefde verborgen.

Wij en onze kinderen

Het ‘op je eigen manier God dienen’ of ‘andere goden dienen’ werkt als een besmettelijke ziekte. Als ouders God niet serieus nemen, kun je er haast op wachten dat hun kinderen hen daarin volgen. Het kwaad van afgodendienst en ongehoorzaamheid aan God is als gif. Het tast je kinderen aan als je zelf met het dienen van God een loopje neemt. De HEER zegt er niet voor niets bij: *‘wanneer ze Mij haten...’*. Jouw ongehoorzaamheid aan God wekt Gods **‘naijver’**, zijn woede op. Maar als jij door jouw ongehoorzame leven ook je kinderen hebt meegetrokken in dat ongehoorzame leven, treft Gods toorn ook hen.

Ezechiël 18

Israël had een spreekwoord: *‘Als de ouders onrijpe druiven eten, krijgen de kinderen stroeve tanden’*. Oftewel: ouders maken fouten en God straft daarvoor hun kinderen. Dat klinkt bijbels, maar de HEER zegt dat dat géén automatisme is. Iedereen is zelf verantwoordelijk. *‘Een zoon hoeft niet te boeten voor de schuld van zijn vader, en een vader hoeft niet te boeten voor de schuld van zijn zoon’*.

God verbiedt Israël dit spreekwoord nog langer te gebruiken. Je geestelijke erfenis is géén noodlot! God wil ons persoonlijk opnieuw laten beginnen.

Persoonlijk - wij

Het geloof is geen automatisme. Ook kinderen van gelovige ouders kunnen God verlaten. En ook kinderen van ongelovige ouders kunnen God gaan dienen. Het slot van het tweede gebod vertelt ons veel over Gods hartstocht. Over zijn liefde. Over zijn verlangen om te behouden.

De HEER maakt ouders ontzettend belangrijk voor hun kinderen. Hij voeden wij onze kinderen op? Welke ‘beelden’ over God geven wij door? Welk voorbeeld geven wij hun? Laten we ons bewust zijn van de invloed van onze daden op onze kinderen. Vloek en zegen. En... laten we ons nog meer er van bewust zijn dat God ons en onze kinderen *hartstochtelijk* liefheeft. Hij verlangt ernaar dat wij Hem helemaal en voorgoed toebehoren.